

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА СПОГОДБАТА МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА ТУРЦИЈА ЗА ЗАЕМНА СОРАБОТКА МЕЃУ НИВНИТЕ ЦАРИНСКИ СЛУЖБИ

Се прогласува Законот за ратификација на Спогодбата меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Република Турција за заемна соработка меѓу нивните царински служби,
што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 9 јули 1997 година:

Број 08-2332/1
9 јули 1997 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Киро Глигоров, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Тито Петковски, с.р.

ЗАКОН

ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА СПОГОДБАТА МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА ТУРЦИЈА ЗА ЗАЕМНА СОРАБОТКА МЕЃУ НИВНИТЕ ЦАРИНСКИ СЛУЖБИ

Член 1

Се ратификува Спогодбата меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Република Турција за заемна соработка меѓу нивните царински служби, склучена во Анкара на 9 мај 1997 година.

Член 2

Спогодбата во оригинал на македонски, турски и на английски јазик гласи:

**СПОГОДБА
МЕЃУ
ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
И
ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА ТУРЦИЈА
ЗА
ЗАЕМНА СОРАБОТКА МЕЃУ НИВНИТЕ
ЦАРИНСКИ СЛУЖБИ**

Владата на Република Македонија и Владата на Република Турција, во понатамошниот текст: „Договорни страни”,

Имајќи во предвид дека кршењето на царинските прописи нанесува штета на стопанските, финансиските и трговските интереси на нивните земји,

Имајќи ја во предвид важноста на обезбедувањето на точното определување на царинските и други давачки:

Признавајќи ја потребата за меѓународна соработка во областа на прашањата поврзани со подготвувањето, и спроведувањето на царинските закони во нивните земји,

Убедени дека напорите за спречување на кршењето на царинските прописи можат да бидат посфикасни со соработка меѓу нивните Царински служби,

Имајќи ја во предвид потребата од поедноставување на прометот на патници и стокови пратки,

Имајќи ја во предвид Препораката на Советот за царинска соработка која се однесува на Вземна административна соработка, од 5 Декември, 1953 година,

се согласија за следното:

Член I

Дефиниции

Во смисла на оваа Спогодба:

1. Изразот „Царински закони“ значи: сите законски и регулативни одредби кои ги спроведуваат или применуваат царинските служби и се однесуваат на увозот, извозот и транзитот на стоки, вклучувајќи и мерки на забрани, ограничувања и контроли.

2. Изразот „Царински прекриоц“ значи: секое кршење или обид за кршење на царинските закони

3. Изразот „Увозни или извозни царини и давачки“ значи царини и сите други давачки, такси, наплати или други трошоци кои се прибираат за или во врска со увоз или извоз на стоки, но не ги вклучуваат давачките и трошоците кои се ограничени на износот на приближната цена на пружените услуги.

4. Изразот „Царински служби“ значи: во Република Македонија, Царинската Управа на Република Македонија, а во Република Турција, Потсекретаријатот на Премиерот за Царини.

Член 2

Делокруг на Спогодбата

1. Целокупната соработка, од оваа Спогодба, од двете Договорни страни се врши во согласност со нивните национални закони.

2. Царинските служби на Договорните страни ќе соработуваат и ќе си помагаат за, спречување, истражување и сузбивање на прекришоците во согласност со одредбите на оваа Спогодба.

Член 3

Делокруг на соработката

1. По барање на царинската служба на едната Договорна страна, царинската служба на другата Договорна страна ги доставува сите расположиви информации кои би можеле да помогнат во обезбедувањето на спроведување на царинските закони, вклучувајќи, но не ограничувајќи се на информации за:

- а) обезбедување на точно определување на увозните и извозните царини и давачки,
- б) помош во точното определување на вредноста на стоките за царински цели,
- в) помош при определување на тарифната класификација и потекло на стоката.

2. Соработката, предвидена со оваа Спогодба, ќе содржи, но нема да биде ограничена во поглед на информации за:

- а) спроведување на активности кои можат да бидат од корист во спречувањето на прекришоци, а особено, на посебни начини за борба против прекришоците,
- б) нови методи кои се употребени во извршувањето на прекришоците,
- в) набљудувања и наоди кои се резултат на успешната примена на нови помагала, средства и техники во спроведувањето на царинските закони, и
- г) техники и подобрени методи во постапката со патници и стокови пратки,

3. Договорните страни, ако не се спротивност со нивните домашни закони, ќе си помагаат иреку соработка во:

- а) иницирање, развивање или подобрување на програмите за доостврчување на нивните кадри,
- б) воспоставување и одржување на канали за врски меѓу нивните служби поради овозможување на безбедна и брза размена на информации,
- в) овозможување на ефикасна координација помеѓу нивните служби вклучувајќи и размена на кадри, експерти,
- г) разгледување и тестирање на нова опрема или постапки,
- д) хармонизирање и посдноставување на нивните царински системи, и
- ѓ) други општи службени работи кои можат повремено да бараат заседнички активности.

4. Оваа соработка исклучува секакво барање за притворање на лица. Исто така од оваа соработка се исклучува секаква наплата и присилна наплата на царини, други даноци, казни и други пари.

Член 4

Соработка при контрола

1. На барање на царинската служба на едната Договорна страна, царинската служба на другата Договорна страна ќе и достави на таа Царинска служба информации:

- а) за автентичноста на официјалните документи кои се поднесуваат како прилог кон декларацијата за стока поднесена до царинската служба на Договорна страна молител,
- б) дали стоките увезени на подрачјето на Договорната страна на молителот се легално извезени од подрачјето на другата Договорна страна,
- в) дали стоките извезени од подрачјето на Договорната страна на молителот се легално увезени на подрачјето на замолената Договорна страна,
- г) каталоги и ценовници на стоките, воколку располагаат со истите.

2. Таквите информации исто така ќе ги содржат царинските постапки кои се применуваат при царинсје на стоки.

Член 5

Доверливост на информациите

1. Информациите, документите или другите известувања кои се доставени или добиени во склад со оваа Спогодба ќе се третираат како доверливи и можат да се користат исклучиво за потребите наведени во оваа Спогодба. Тие во државата примател, уживаат иста заштита во поглед на нивната доверливост и службена тајност кои важат во таа држава за ист вид на информации, документи или други известувања прибавени на сопственото подрачје.

2. Ваквите информации и документи можат да бидат употребени само во истражни, управни и судски постапки.

3. Договорната страна молител нема да ги користи доказите или информациите добиенши според оваа Спогодба за други цели кои не се спомнати во барањето без претходна согласност од замолената Договорна страна.

Член 6

Исклучоци од давањето помош

1. Ако замолената Договорна страна оцени дека бараната помош ги нарушува суверенитетот или другите битни национални интереси или се нанесува штета на легитимните економски интереси на фирмите, јавни или приватни, или не е во согласност со домашните закони и регулатива, помошта може да ја одбис или да ја даде со почитување на одредени услови и барања.

2. Ако бараната помош е одбисна, царинската служба молител, ќе биде информирана писмено за таквата одлука и причините што е можно побрзо.

3. Помошта може да биде одложена од страна на замолената служба од причини кои би можеле да влијаат врз веќе покрената истрага, обвинение или постапка. Во таков случај замолената Договорна страна се консултира со Договорната страна на молителот, за да се утврди дали помошта може да биде дадена во рокови или услови согласно барањето на Договорната страна на молителот.

4. Во случај кога царинската служба на Договорната страна на молителот не е во можност да одговори на слично барање поднесено од замолената договорна страна, таа го назначува во своето барање. Одговор на таквото барање е во надлежност на царинската служба на замолената Договорна страна.

Член 7

Доставување на барања

1. Форма и содржина на Барањата за давање помош:

а) Барањата врз основа на оваа Спогодба се поднесуваат во писмена форма. Документите неопходни за извршување на барањата се

приложуваат кон нив. Во услови на итност, може да се поднесе усмено барање и истото да се прифати, но мора да се потврди без одложување во писмена форма.

б) Писмните барања ќе бидат напишани на английски јазик. Воколку се неопходно, сите придружни документи ќе бидат преведени на английски јазик.

в) Барањата поднесени согласно став 1 од овој Член треба да ги содржат следните податоци:

- 1) царинската служба која го поднесува барањето,
- 2) видот на постапката,
- 3) цел и причина на барањето,
- 4) имиња и адреси на страните на кои се однесува постапката, доколку се познати.
- 5) краток опис на условите кои се врзани за предметот и видот на правните елементи, и
- 6) врската помеѓу бараната помош и предметот на кој се однесува.

2. Начин на комуникација:

а). Помошта се остварува преку директна врска меѓу двете царински служби.

б). Во случај кога царинската служба на замолената Договорна страна не е надлежна служба која би одговорила на барањето, по соодветна консултација, веднаш го проследува до друга служба која треба да постане по него во согласност со своите законски овластувања, или ја информира Договорната страна молител за соодветната постапка која е потребна во поглед на барањето.

Член 8

Извршување на барањата

1. Замолната царинска служба, во согласност со домашните закони ги презема сите соодветни мерки за спроведување на барањето, во што покус рок.

2. Двесте царински служби на Договорните страни, по барање на една од нив, ги спроведуваат сите неопходни испитувања, вклучувајќи и испрашување на експерти и сведоци или лица за кои се сомнева дека сториле прескок.

Член 9

Информации, документи и сведоци

1. Царинските служби на Договорните страни, по барање можат меѓусебно да доставуваат, документација која се однесува на транспортот на стоките во кои се прикажува вредноста, количеството, потеклото и одредиштето на тие стоки.
2. Оригиналните списи, документи и другите материјали се бараат само во случаи кога копиите се недоволни. Со посебно барање, се потврдува автентичноста на копии од тие списи, документи и други материјали.
3. Доставените оригинални списи, документи и други материјали несопственни за судски или слични потреби на барање ќе бидат вратени без одлагање.
4. На барање на царинската служба на едната Договорна страна, може освен во исклучителни случаи, царинската служба на другата Договорна страна, да ги овласти своите службени лица, да настапат во својство на сведоци во судски или управни спорови на подрачјето на другата Договорна страна и да поднесат такви списи, документи или други материјали или автентични копии на истите, доколку е тоа несопствено за самата постапка. Во барањето треба да бидат назначени времето, местото, видот на постапка и во какво својство ќе сведочи службеното лице.

Член 10

Трошоци

1. Договорните страни ќе се откажат од сите барања за покривање на трошоците настанати при извршувањето на оваа Спогодба, со исклучок на трошоците за сведоците, надоместоците за експертите, и трошоците за пресудувачите и толкувачите кои не се вработени во владините служби.
2. Воколку настанат значителни и вонредни трошоци и истите се или ќе бидат потребни за извршување на барањето, Договорните страни ќе се консултираат за да ги утврдат роковите и условите под кои ќе се изврши барањето како и начинот на нивното плаќање.

Член 11

Посебни случаи на соработка

Според своите домашни закони и регулатива:

1. Царинската служба на едната Договорна страна, по барање на царинската служба на другата Договорна страна, во границите на своите можности, ќе вршат посебен надзор над:

а. превозните средства за кои се сомнева дека се употребуваат за криминисане на царинските закони на територијата на Договорната страна молител.

б. стоки назначени од Договорната страна, молител како предмет на широка недозволена трговија во државата на крајното одредиште.

в. лица за кои се знае или се сомнева дека се вклучени во правсъдие на прекришоци.

2. Царинските служби на Договорните страни разменуваат расположиви информации во поглед на активностите кои можат да претставуваат прекришоци на подрачјето на другата Договорна страна. Во случаи во кои можат да бидат предизвикани значителни штети на економските, здравствените, безбедносните или други витални интереси такви информации се доставуваат без претходно барање.

Член 12

Спроведување на Спогодбата и решавање на спорните прашања

1. Договорните Страни се согласни нивните царински служби:

а. непосредно да комуницираат за решавање на прашањата кои ќе произлезат од спроведувањето на оваа Спогодба,

б. по консултирање, можат да издадат оперативни инструкции неопходни за примена на оваа Спогодба.

2. За спроведување на оваа Спогодба, царинските служби на двете страни ќе назначат одговорни службени лица за врска и ќе ги достават нивните имиња, функции, телефонии и телекомуникации. Тие можат да се договорат одделеността за истраги да бидат во директен контакт.

Член 13

Стапување во сила и престанок на важноста

1. Оваа Спогодба стапува во сила на триесеттиот ден од размената на писмени известувања по дипломатски пат дека Договорните страни ги исполниле сите неопходни законски услови за стапување на оваа Спогодба во сила.

2. Договорните страни се согласни да се состануваат по барање на една Договорна страна за примира на одредбите на оваа Спогодба, или по истекот на пет години од нејзиното влегување во сила.

3. Оваа Спогодба е склучена на неопределено време. Таа може да биде откажана три месеци после врачувањето на писменото известување преку дипломатски канали од едната Договорна страна до другата. Преземените постапки во време на откажувањето ќе бидат довршени во согласност со одредбите на оваа Спогодба.

Сочинето во Анкара на 09.05.1997 година, во два оригинални примероци на македонски, турски и английски јазик, со еднаква важност. Во случај на недоразбирање при толкувањето, английскиот текст ќе биде меродавен.

ЗА
ВЛАДАТА НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ЗА
ВЛАДАТА НА
РЕПУБЛИКА ТУРЦИЈА

Илија Илоски, с.р.

Тугрул Ататүре, с.р.

MAKEDONYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA GÜMRÜK İDARELERİNİN KARŞILIKLI
YARDIMLAŞMASINA İLİŞKİN ANLAŞMA

Taraflar olarak adlandırılan Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti;

Gümrük Kanunlarına karşı işlenen suçların, tarafların ekonomik, mali ve ticari çıkarlarına zarar verdiği dikkate alarak;

Gümrük vergileri ile diğer vergilerin doğru ve tam olarak tespitinin sağlanmasıının önemini dikkate alarak;

Gümrük Kanunlarının uygulanması ile ilgili uluslararası işbirliği ihtiyacını kabul ederek;

Gümrük suçlarıyla mücadele faaliyetinin Gümrük İdareleri arasındaki işbirliği ile daha etkili olabileceğine inanarak;

Yolcu ve eşya işlemlerinin basitleştirilmesi ihtiyacını dikkate alarak;

Gümrük İşbirliği Konseyi'nin 5 Aralık 1953 tarihli Karşılıklı İdari Yardım hakkındaki tavsiye kararını gözönünde tutarak;

Aşağıdaki konularda mutabakata varmışlardır.

MADDE 1

TANIMLAR

Bu Anlaşmada geçen;

1. "Gümrük Kanunları" deyimi, yasaklama, kısıtlama ve kontrol önlemleri de dahil olmak üzere Gümrük İdareleri tarafından eşyanın ithalatı, ihracatı veya transiti ile ilgili olarak uygulanan yasa, tüzük ve yönetmeliklere ait hükümler;
2. "Gümrük Suçu" deyimi, Gümrük Kanunlarının ihlali veya buna yönelik teşebbüsü;

3. "İthalat veya İhracat Vergi ve Resimleri" deyimi, eşya ithal veya İhracı sırasında veya ithal veya ihraçları dolayısıyla tahsil edilen, fakat yapılan hizmetlerin yaklaşık değeriyle sınırlı ücret ve masrafları kapsamayan, gümrük vergileri ile diğer vergi, resim ve harçlar;
4. "Gümrük İdaresi" deyimi, Makedonya Cumhuriyeti'nde, Makedonya Gümrük İdaresi; Türkiye Cumhuriyeti'nde Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı;

Anlamına gelir.

MADDE 2

ANLAŞMANIN KAPSAMI

1. Bu Anlaşmada öngörülen yardım, tarafların milli mevzuatına uygun olarak gerçekleştirilir.
2. Tarafların Gümrük İdareleri, bu Anlaşmanın hükümleri uyarınca gümrük suçlarının önlenmesi, soruşturulması ve mücadele edilmesi konularında birbirlerine yardım ederler ve işbirliğinde bulunurlar.

MADDE 3

YARDIMIN KAPSAMI

1. Bir taraf Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer taraf Gümrük İdaresi:
  - (a) İthal veya ihraç vergi ve resimlerinin doğru olarak tespitinin sağlanması;
  - (b) Eşyanın kıymetinin gümrük işlemleri amacıyla doğru tespitinde yardım edilmesi;
  - (c) Eşyanın gümrük tarifesi ile menşeyinin tayinine yardım edilmesi; konularını kapsayan ancak, onlarla sınırlı olmamak üzere, Gümrük Kanunlarının uygulanmasını sağlamaya yardım edebilecek tüm bilgileri iletir.
2. Bu Anlaşma ile sağlanan yardım, aşağıdaki bilgilerle sınırlı olmamak üzere;
  - (a) Suçları önlemeye yardım edebilecek tedbirler ile, özellikle suçlara karşı yürütülen özel mücadele yolları;
  - (b) Suç işlenmesinde kullanılan yeni metotları;
  - (c) Yeni mücadele araç ve tekniklerinin başarılı uygulamalarından elde edilen gözlem ve tespitleri ve
  - (d) Yolcu ve kargo işlemlerine ilişkin geliştirilmiş metotlar ve teknikler, ile ilgili bilgileri de kapsar.
3. Taraflar, kendi mevzuatlarına aykırı olmamak üzere aşağıdaki hususlarda işbirliği yaparlar:

- (a) Personelleri için özel eğitim programları başlatma, geliştirme ve iyileştirme;
- (b) Güvenli ve hızlı bilgi alış-verişini kolaylaştırmak için İdareler arasında iletişim yollarının tesis ve muhafaza edilmesi;
- (c) Memur ve uzman değişimi dahil, ilgili idareler arasında etkin bir koordinasyonun gerçekleştirilmesi;
- (d) Yeni cihaz ve yöntemlerin denenmesi ve incelenmesi;
- (e) Gümruk sistemlerinin uyumlaştırılması ve basitleştirilmesi; ve
- (f) Zaman zaman gerekebilecek diğer genel idari konularda müşterek hareket edilmesi.

4. Kişilerin tutuklanması talebi, bu yardımın kapsamı dışındadır. Gümruk ve diğer vergiler, para cezaları ve diğer paraların tahsili ya da cebri tahsili de bu yardımın kapsamı dışındadır.

MADDE 4

KONTROL KONUSUNDA YARDIM

- 1. Bir taraf Gümruk İdaresinin talebi üzerine, diğer taraf Gümruk İdaresi aşağıdaki hususlara ilişkin bilgileri bu Gümruk İdaresine iletir:
  - (a) Talepte bulunan taraf Gümruk İdaresine yapılmış beyanı desteklemek üzere sunulmuş resmi belgelerin sıhhati;
  - (b) Talepte bulunan tarafa ithal edilen eşyanın diğer taraftan yasalara uygun olarak ihraç edilip edilmemiği;
  - (c) Talepte bulunan tarafca ihraç edilen eşyanın diğer tarafa, yasalara uygun olarak ithal edilip edilmemiği;
  - (d) Mevcut ise ilgili eşyanın kataloğu ve fiyat listesi.

2. Bu bilgilerde, eşyanın Gümruk işlemlerinin tamamlanması için kullanılan gümruk usulleri de belirtilir.

MADDE 5

BİLGİNİN GİZLİLİĞİ

- 1. Bu Anlaşma çerçevesinde iletilen veya elde edilen bilgi, belge ve diğer bildirimler gizli muamelesi görür ve yalnız bu Anlaşmada belirlenen amaçlar için kullanılabilir. Bilgiyi alan ülkede, o ülkede elde edilen aynı tür bilgi, belge ve diğer bu gibi bildirimlere uygulanan gizlilik ve meslek sırrı ile ilgili hükümlere uygun koruma sağlanır.

2. Bu tür bilgi ve belgeler sadece soruşturma, adli ve idari işlemler için kullanılabilir.
3. Talep eden taraf, talepte bulunulan tarafın izni olmadan, bu Anlaşma kapsamında elde edilen kanıt veya bilgileri talepte ifade edilenden başka amaçlar için kullanamaz.

MADDE 6

YARDIMIN İSTİSNALARI

1. Talepte bulunulan taraf talep edilen yardımın egemenliğini, güvenliğini veya diğer önemli ulusal çıkarlarını ihlal edeceği veya kamu ya da özel teşebbüslerin meşru ticari çıkarlarına zarar verecek nitelikte olduğu veya ulusal mevzuatına uygun olmadığı kanaatine varması halinde, yardım reddedilebilir veya belirli kayıt veya şartlara bağlı olarak verilebilir.
2. Talep edilen yardım reddedilirse, talep eden Gümrük İdaresine karar ve reddetme nedeni hakkında mümkün olan en kısa sürede yazılı olarak bilgi verilir.
3. Yardım, devam eden soruşturma, dava veya işlemi etkileyebilecek ise talepte bulunulan tarafca ertelenebilir. Böyle bir durumda, talepte bulunulan taraf, yardımın belirli kayıt ve şartla bağlı olarak verilemeyeceğini tespit etmek üzere talep eden tarafla görüşmelerde bulunur.
4. Talep eden tarafın Gümrük İdaresi, benzer bir talep, talepte bulunulan tarafca yapıldığında yerine getiremeyecek ise talebinde bu hususa dikkat çeker. Böyle bir talebin yerine getirilmesi, talepte bulunulan tarafın Gümrük İdaresinin takdirine bağlıdır.

MADDE 7

TALEP ŞEKLİ

1. Yardım Taleplerinin Şekil ve Esasları:

- (a) Bu Anlaşma uyarınca talepler yazılı olarak yapılır. Bu taleplerin yerine getirilmesi için gereken belgeler talebe eklenir. Durumun aciliyeti nedeniyle gerektiğinde sözlü talepler de kabul edilebilir, ancak sözlü talep ivedilikle yazılı olarak teyit edilir.
- (b) Yazılı talepler İngilizce olarak yapılır. Talebe ekli olan belgeler gerektiğinde İngilizce'ye çevrilir.
- (c) Bu maddenin 1. paragrafi gereğince yapılan talepler aşağıdaki bilgileri içerir:
  - (i) Talepte bulunan makam;
  - (ii) İşlemlerin mahiyeti;

(iii) Talebin amacı ve nedeni;

(iv) Biliniyorsa, işlemler ile ilgili tarafların adları ve adresleri;

(v) İnceleme konusu ve konuya ilişkin yasal unsurların kısa bir tanımı; ve

(vi) İstenen yardım ve ilgili olduğu konu arasındaki bağlantı.

2. İletişim Yolu;

(a) Yardım, ilgili Gümrük İdareleri arasında doğrudan iletişim yoluyla gerçekleştirilir.

(b) Talepte bulunulan Gümrük İdaresinin, talebin yerine getirilmesi için yetkili olmaması halinde, idare talebe ilişkin görüş alış-verişinden sonra, talep üzerine yasal yetkilerine dayanarak işlem yapacak olan uygun birime ivedilikle göndérir veya sözkonusu talebe yönelik olarak izlenilecek usul hakkında karşı tarafa öneride bulunur.

MADDE 8

TALEBİN YERİNE GETİRİLMESİ

1. Talepte bulunulan Gümrük İdaresi, talebi yerine getirmek için mevzuatı çerçevesinde tüm makul önlemleri makul bir zaman içinde alır.
2. Tarafların Gümrük İdareleri, karşı Gümrük İdaresinin talebi üzerine, uzmanların, tanıkların ya da suç işlediğinden şüphe duyulan kişilerin sorgulanmasını da kapsayacak şekilde gerekli araştırmaları yapar.

MADDE 9

DOSYA, BELGE VE TANIKLAR

1. Tarafların Gümrük İdareleri, talep üzerine eşyanın kıymetini, miktarını, menşeyini ve gideceği yeri gösteren nakliyatına ilişkin belgeleri sağlarlar.
2. Dosyaların, dokümanların ve diğer belgelerin asılları ancak kopyalar yetersiz olduğunda talep edilir. Özel talep üzerine dosyaların, dokümanların ve diğer belgelerin kopyaları usulüne uygun olarak tasdik edilir.
3. Gönderilen dosyaların, dokümanların ve diğer belgelerin asılları ilk fırsatta geri gönderilir. Talep üzerine, sürmekte olan dava veya benzer amaçlar için gerekli olan asıllar gecikmeden iade edilir.
4. Bir tarafın Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer taraf Gümrük İdaresi; kendi memurlarının rızasıyla, karşı tarafın topraklarında adli veya idari işlemlerde tanıklık etme ve işlemler için gerekli olabilecek dosya, doküman veya diğer belgeleri veya bunların onaylanmış kopyalarını sunma yetkisi verir. Böyle bir talep, işlemin yeri, zamanı, şekli ve tanıklığın kapsamını belirtir.

MADDE 10

MASRAFLAR

1. Taraflar, bu Anlaşmanın uygulanması sonucu ortaya çıkan masrafların talep edilmesinden; tanıklara, bilirkişilere, devlet memurları dışındaki mütercimlere yapılan ödemeler hariç olmak üzere, normal olarak vazgeçerler.
2. Talebin karşılanması için önemli ve olağanüstü nitelikte harcamalar gerektiği hallerde; taraflar talebin yerine getirilmesi hal ve şartları ile doğacak masrafların karşılanma usulü konusunda görüşmelerde bulunurlar.

MADDE 11

YARDIMLA İLGİLİ ÖZEL HÜKÜMLER

Ulusal mevzuatına uygun olarak;

1. Herhangi bir taraf Gümrük İdaresi, diğer taraf Gümrük İdaresinin talebi üzerine, aşağıdaki durumları kapasitesi ölçüsünde özel olarak takip eder.
  - (a) Talep eden tarafın topraklarında suç işlenmesinde kultanziından şüphe edilen nakil vasıtaları;
  - (b) Talep eden tarafca belirtilen, kendisine yönelik geniş çaplı kaçakçılığa konu olmuş eşya;
  - (c) Bir suça katıldığı bilinen ya da katıldığından veya katılacağından şüphe edilen belirli kişiler.
2. Tarafların Gümrük İdareleri, diğer tarafın topraklarında suçla sonuçlanabilecek faaliyetlerle ilgili elinde bulunan tüm bilgileri karşı tarafa iletir. Diğer tarafın ekonomi, kamu sağlığı, kamu güvenliği veya herhangi bir hayatı çıkarının önemli ölçüde zarar görmesine yol açabilecek durumlara ilişkin bilgi, talep edilmiş olmasa da iletilir.

MADDE 12

UYGULAMA VE ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

1. Taraflar:
  - (a) Bu Anlaşmadan doğacak sorunlarla ilgili olarak doğrudan iletişim kurarlar;
  - (b) Görüş alış-verişinden sonra, bu Anlaşmanın uygulanması yönünde idari talimatları yayınılayabilirler.
2. Bu Anlaşmanın amacı doğrultusunda, tarafların Gümrük İdareleri, bu tür haberleşmeden sorumlu görevlilerini belirler ve bu görevlilerin adı, ünvanı, telefon ve faks numaralarını içeren bir listeyi teati ederler. Soruşturma

birimlerini karşı tarafla doğrudan bağlantı kuracak şekilde de düzenleyebilirler.

MADDE 13

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ VE FESİH

1. Bu Anlaşma; tarafların bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli ulusal formalitelerin tamamlanmış olduğunu birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri notaların teatısını izleyen otuzuncu gün yürürlüğe girer.
2. Taraflar, talep üzerine veya bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beşinci yılın sonunda, Anlaşmanın gözden geçirilmesi için toplantı konusunda mutabıktilar.
3. Bu Anlaşma sınırsız bir süre ile yürürlükte kalır. Taraflardan birinin, Anlaşmayı sona erdirmek istediği diplomatik yollarla yazılı olarak diğer tarafa bildireceği tarihten üç ay sonra yürürlükten kalkar. Anlaşmanın sona erdiği tarihte devam eden işlemler, bu anlaşma hükümlerine uygun olarak tamamlanır.

9 Mayıs 1997 tarihinde, Ankara'da, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere Makedonca, Türkçe ve İngilizce ikişer nüsha olarak imzalanmıştır. Metinler arasında yorum farklılığı olması halinde İngilizce metin esas alınır.

**MAKEDONYA CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

**Ilija ILOSKI
Gümrükler Genel Müdürü**

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

**Tuğrul ATATÜRE
Gümrük Müsteşarı**

AGREEMENT

BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY REGARDING MUTUAL ASSISTANCE BETWEEN THEIR CUSTOMS ADMINISTRATIONS

The Government of the Republic of Macedonia and the Government of the Republic of Turkey, hereinafter referred to as the "Parties";

Considering that the offences against Customs Laws are prejudicial to the economic, fiscal, and commercial interests of their respective countries;

Considering the importance of assuring the accurate assessment of Customs duties and other taxes;

Recognizing the need for international cooperation in matters related to the administration and enforcement of the Customs Laws;

Convinced that action against Customs offences can be made more effective by co-operation between their Customs Administrations;

Considering the need for simplification of processing passengers and cargo;

Having Regard to the Recommendation of the Customs Cooperation Council on Mutual Administrative Assistance of December 5, 1953;

Have agreed as follows:

Article 1

Definitions

For the purposes of this Agreement:

1. The term "Customs laws" shall mean all the statutory or regulatory provisions enforced or administered by the Customs administrations concerning the importation, exportation or transit of goods, including measures of prohibition, restriction and control;
2. The term "Customs offence" shall mean any breach, or attempted breach, of Customs laws;
3. The term "import or export duties and taxes" shall mean Customs duties and all other duties, taxes, fees or other charges which are collected on or in connection with the importation or exportation of goods but not including fees and charges which are limited in amount to the approximate cost of services rendered;
4. The term "Customs Administration" shall mean in the Republic of Macedonia, Customs Administration of the Republic of Macedonia; in the Republic of Turkey, Prime Ministry Undersecretariat for Customs.

Article 2

Scope of the Agreement

1. All assistance under the present Agreement by either party will be performed in accordance with its domestic law.
2. The Customs Administrations of the Parties shall co-operate and assist each other in the prevention, investigation and combating of customs offences in accordance with the provisions of the present Agreement.

Article 3

Scope of Assistance

1. At the request of the Customs administration of a Party the Customs administration of the other Party shall communicate all available information which may help in ensuring the enforcement of Customs Laws, including but not limited to information apt to:

Article 4

Assistance on Control

1. At the request of the Customs administration of a party, the Customs administration of the other Party shall communicate to that Customs administration information concerning the following matters:
  - (a) the authenticity of official documents produced in support of a Goods declaration made to the Customs Administration of the requesting Party;
  - (b) whether goods imported into the territory of the requesting Party have been lawfully exported from the territory of the other Party;
  - (c) whether goods exported from the territory of the requesting Party have been lawfully imported into the territory of the requested Party;
  - (d) the catalogues and price lists of goods in question, if available.
2. Such information shall also specify the customs procedures used for clearing the goods.

Article 5

Confidentiality of Information

1. Any information, documents, or other communications communicated or obtained under this Agreement shall be treated as confidential and may be used only for the purposes specified in this Agreement. They shall be afforded in the receiving country the same protection in respect of confidentiality and official secrecy as applies in that country to the same kind of information, documents, or other such communications obtained in its own territory.
2. Such information and documents may be used only in investigative, administrative and judicial proceedings.
3. The requesting Party shall not use evidence or information obtained under this Agreement for purposes other than those stated in the request without the prior consent of the requested Party.

Article 6

Exemptions from Assistance

1. If the requested Party considers that the assistance sought would infringe upon its sovereignty, security or other substantial national interests or prejudice the legitimate commercial interests of any enterprise, public or
  - (a) ensure the proper assessment of import or export duties and taxes;

- (b) help in accurate assessment of the value of goods for Customs purposes;
  - (c) help to determine the tariff classification and the origin of goods.
2. Assistance, as provided in this Agreement, shall include, but not be limited to information related to:
- (a) Enforcement actions that might be useful in preventing offences and, in particular, special means of combating offences;
  - (b) New methods used in committing offences;
  - (c) Observations and findings resulting from the successful application of new enforcement aids and techniques; and
  - (d) Techniques and improved methods of processing passengers and cargo.
3. The Parties shall, if not contrary to their domestic law, also seek to cooperate in:
- (a) initiating, developing, or improving specific training programs for their personnel;
  - (b) establishing and maintaining channels of communication between their Administrations to facilitate the secure and rapid exchange of information;
  - (c) facilitating effective coordination between their respective administrations including the exchange of personnel, experts;
  - (d) the consideration and testing of new equipment or procedures;
  - (e) the harmonization and simplification of their respective customs systems; and
  - (f) any other general administrative matters that may from time to time require their joint action.
4. Any request for arrest of persons shall be excluded from such assistance. The collection and forced collection of customs duties, other taxes, fines and other monies shall also be excluded from such assistance.

Article 4

Assistance on Control

1. At the request of the Customs administration of a party, the Customs administration of the other Party shall communicate to that Customs administration information concerning the following matters:

- (a) the authenticity of official documents produced in support of a Goods declaration made to the Customs Administration of the requesting Party;
  - (b) whether goods imported into the territory of the requesting Party have been lawfully exported from the territory of the other Party;
  - (c) whether goods exported from the territory of the requesting Party have been lawfully imported into the territory of the requested Party;
  - (d) the catalogues and price lists of goods in question, if available.
2. Such information shall also specify the customs procedures used for clearing the goods.

Article 5

Confidentiality of Information

- 1. Any information, documents, or other communications communicated or obtained under this Agreement shall be treated as confidential and may be used only for the purposes specified in this Agreement. They shall be afforded in the receiving country the same protection in respect of confidentiality and official secrecy as applies in that country to the same kind of information, documents, or other such communications obtained in its own territory.
- 2. Such information and documents may be used only in investigative, administrative and judicial proceedings.
- 3. The requesting Party shall not use evidence or information obtained under this Agreement for purposes other than those stated in the request without the prior consent of the requested Party.

Article 6

Exemptions from Assistance

- 1. If the requested Party considers that the assistance sought would infringe upon its sovereignty, security or other substantial national interests or prejudice the legitimate commercial interests of any enterprise, public or private, or would be inconsistent with its domestic laws and regulations it may decline to provide that assistance or give it subject to certain conditions or requirements.
- 2. If requested assistance is declined, the requesting Customs Administration shall be informed in writing about the decision and the reason for refusal as soon as possible.
- 3. Assistance may be postponed by the requested administration on the ground that it will interfere with an ongoing investigation, prosecution, or proceeding. In such a case, the requested Party shall consult with the requesting Party to determine if assistance can be given subject to such terms or conditions as the requested Party may require.

4. If the customs administration of the requesting Party would be unable to comply if a similar request was made by the requested Party, it shall draw attention to that fact in its request. Compliance with such a request shall then be at the discretion of the Customs Administration of the requested Party.

Article 7

Communication of Requests

1. Form and Substance of Requests for Assistance:

- (a) Requests pursuant to the present Agreement shall be made in writing. Documents necessary for the execution of such requests shall accompany the request. When required because of the urgency of the situation, oral requests may also be accepted, but shall be promptly confirmed in writing.
- (b) Requests in writing shall be in English. Any documents accompanying such requests shall be translated into English, if necessary.
- (c) Requests pursuant to paragraph 1 of this Article shall include the following information:
  - (i) the authority making the request;
  - (ii) the nature of the proceedings;
  - (iii) the object and the reason for the request;
  - (iv) the names and addresses of the parties involved in the proceedings, if known;
  - (v) a brief description of the matter under consideration and the legal elements involved; and
  - (vi) the connection between the assistance sought and the matter to which it relates.

2. Channel of Communication:

- (a) Assistance shall be carried out by direct communication between the respective Customs Administrations.
- (b) In case the Customs Administration of the requested Party is not the appropriate agency to comply with a request, it shall, after appropriate consultation, either promptly transmit the request to the appropriate agency, who shall act upon the request according to its powers under the law, or advise the requesting Party of the appropriate procedure to be followed regarding such a request.

Article 8

Execution of Requests

1. The requested Customs Administration shall, subject to its domestic law, take all reasonable measures to execute the request within a reasonable amount of time.
2. The Customs Administration of either Party shall, upon the request of the Customs Administration of the other Party, conduct any necessary inquiries, including, where necessary, the questioning of experts and witnesses or persons suspected of having committed an offence.

Article 9

Files, Documents, and Witnesses

1. The Customs Administrations of the Parties shall, upon request, provide documentation relating to the transportation of goods showing the value, quantity, origin, and destination of those goods.
2. Originals of files, documents, and other materials shall be requested only in cases where copies would be insufficient. Upon specific request, copies of such files, documents, and other materials shall be appropriately authenticated.
3. Originals of files, documents, and other materials which have been transmitted shall be returned at the earliest opportunity. Upon request, originals necessary for adjudicative or similar purposes shall be returned without delay.
4. Upon the request of the Customs Administration of one Party, the Customs' Administration of the other Party shall, at its discretion, authorize its employees, if such employees consent to do so, to appear as witnesses in judicial or administrative proceedings in the territory of the other Party, and to produce such files, documents, or other materials or authenticated copies thereof, as may be considered essential for the proceedings. Such a request shall specify the time, place, and type of proceedings and in what capacity the employee shall testify.

Article 10

Costs

1. The Parties shall ordinarily waive all claims for reimbursement of costs incurred in the execution of the present Agreement, with the exception of expenses for witnesses, fees of experts, and costs of interpreters other than government employees.
2. If expenses of a substantial and extraordinary nature are or will be required to execute the request, the Parties shall consult to determine the terms and conditions under which the request will be executed as well as the manner in which the costs shall be borne.

Article 11

Special Instances of Assistance

Subject to its domestic laws and regulations;

1. The Customs Administration of one Party, upon request of the Customs Administration of the other Party, shall, to the extent of its ability, carry out special surveillance of:
  - (a) Means of transportation suspected of being used in the commission of offences within the territory of the requesting Party.
  - (b) Goods designated by the requesting Party as the subject of an extensive clandestine trade of which that party is the country of destination;
  - (c) Particular persons known to be, or suspected of being, engaged in the commission of an offence.
2. The Customs Administrations of the Parties shall furnish each other all available information regarding the activities which may result in offences within the territory of the other Party. In cases which could involve substantial damage to the economy, public health, public security, or any other vital interest of the other Party, such information shall be supplied without being requested.

Article 12

Implementation and Dispute Settlement

1. The Parties agree that their respective Customs Administrations shall:
  - (a) communicate directly for the purpose of dealing with matters arising out of the present Agreement; and
  - (b) after consultation, may issue any administrative directives for the implementation of the present Agreement.
2. For the purposes of this Agreement, the Customs Administrations of the Parties shall designate the officials responsible for such communications and shall exchange a list indicating the names, titles, telephone and fax numbers of those officials. They may also arrange for their investigative divisions to be in direct contact with one another.

Article 13

Entry into Force and Termination

1. This Agreement shall enter into force on the thirtieth day following the day on which the Parties exchange the notes informing each other through diplomatic channels that the necessary national formalities have been completed for the entry into force of this Agreement.
2. The Parties agree to meet in order to review this Agreement upon request or at the end of five years from the date of its entry into force.

3. This Agreement shall remain in force for an unspecified period of time. It shall be terminated three months from the date on which either Party shall have given written notice through diplomatic channels of its desire for the termination of this Agreement to the other Party. Ongoing proceedings at the time of termination shall nonetheless be completed in accordance with the provisions of this Agreement.

Done and signed in Ankara, on 9 May 1997, in two originals in the Macedonian, Turkish and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergency of interpretation, the English text shall prevail.

On behalf of the Government
of the Republic of Macedonia

On behalf of the Government
of the Republic of Turkey

Ilija ILOSKI

Director General of
Customs Administration

Tuğrul ATATÜRE

Undersecretary of Customs

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".